

(*T. del Xè*, I, 360). Oït *mauēla*, 1962, a l'enq. d'Albalat (XXX, 120-122).

MENCIONS ANT. en el *Rept.*, *Maguella*, alq. prop d'*Albalat Afauquia* Bof.3744, que va ser donada l'a. 1238; també hi ha *Alfauquia* o *Aufachia* com sobrenom d'Albalat, entre les donacions de Val., (Bof.186) i *Fauquia* (Bof. 240): aquest mot és l'ar. *al-fauqīya* 'superior', 'la de dalt' (oposat a *Aciflia* 'la de baix', adjectiu per diferenciar els dos Albalats, dels quals 'el de dalt' és el dels Sorells.

Després dels estudis de Schuchardt (*Roman. Lehnwörter Berber. Ursprungs* 59-63), de Simonet (*Glos. s.v. Magüella i Nawwela*), de M. Lübke (*RFE* XI, 27n.) i *DCEC*, s.v. *nagüela*, sabem que tot plegat ve, en definitiva, d'un mot africà que ja apareix adaptat al llatí antic en la forma *MAGALIA* 'cabanes' o 'tendes de pastors nòmades'; també nom d'un suburbi de l'antiga Cartago. Havent passat a través de l'àrab, i sofert imela, en resultaria primer *magēla*, però s'hi sumà el mot ll. *NOVALES* 'artigues' (d'on vénen els pobles *Novales* de les prov. d'Osca i Santander; i *Noals*, ribagorçà, de la vall de Castanesa-Suert).

D'aquí en resultaren, amb *n-* (de *novales*), diversos mots, vius en hispano-àrab: *naḡūāla* «tugurium» (*RMa.* 208, 607); i, amb imela extrema, el granadí *nagūāla* 'choça', *nagūilat al ḡanzīr*. «çahurda de puercos» (*PAlc.*); en el val. *Mauella* tenim la *ḡ* resultant d'aquesta contaminació, però s'hi ha mantingut la *m-* etimològica del mot africà, mentre que hi ha també *n-* en les formes de *RMa.* i *PAlc.*; i així mateix en el nom de *Niguelas* poble de la prov. de Granada que Simonet documenta en la forma *noḡales* en una escriptura aràbiga (*Descr. del R. de Granada, segun los árabes*, p.667), i *Nagüeles* és el nom d'un riuet de la prov. de Màlaga, d'on els Banys de *Nagüeles* (<*naḡūāla*) , a la costa, prop de Marbella, en el k. 184/ 200 de la carretera de Cadis a Màlaga. Recollit també per Dozy (*Suppl.* II, 739b), amb cita del *Riyāḡ an-Nofūs*; i en l'algerià Beaussier (amb pl. fracte *naḡūāil*).

Maüll(s), V. *Mesull* *Maunellas*, V. *Masó*
Maunya, V. *Malanyanes*

MAURANS

Nom d'un veral de camps a la Vall de Boí, te. Durro (XIII, 157). Sembla estar per terres *maurants*, en el sentit de 'masegades per les aigües': del verb *maurar* 'masegar una cosa, pitjant-la, per poder-ne penetrar les parts', *MACERARE. DECat.* v, 547. També pot tenir aquest significat com NP. rossellonès, així a Canet (XXVI, 2.2); i ja 1315: P.*Mauran*, fill d'en *Mauran* de Rodés (5 cops, *RLR* XXX, 266.7).

«Els Tres *māḡrās*»: Senya de pescadors designant

una altura que veuen cap al Montgrí (de Torroella), recollida, per Casac. 1924, d'un de Calella de Palafrugell. Deu tenir origen semblant: no és possible que vingui de MAURUS, amb *au* cultista, un terme de pescadors; i en aquesta latitud no podem esperar mossarabisme, ni arabisme, com en els noms de l'article següent, ni arcaisme gràfic rossellonès.

10 -MAURELL, BENI- i altres noms en MAUR- de les terres del Migjorn

1) Poblet valencià és un dels que formen el mun. de la Vall de Laguar. Vaig oir el nom *benimaḡrēl* el 1963 en l'enq. de Laguar, si bé com poc usual (XXXVI, 149.14). Ja figura *Benimaurel* en el *Rept.* (junt amb altres alqueries d'*Alaguar: Valug, Exabech i Portella*: Bof. 335, 472, 478). SSiv. 131 diu que el 1535 fou anexas a Campell (altre llogaret a la V. de Laguar), amb 20 cases de moriscos; era un *rabal* que el rei va donar l'a. 1298; tenia 15 cases de moriscos el 1563, però no figura en els altres censos, segons Lapeyre (p.44) ni en Reglà.

En el vol. I, 258, suggereixo la probable etim. PIN-NA MAURELLA 'roca bruna, penya morena', que en l'àrab dels moriscos es pronunciaria *benamaḡrēllā* = *-eje*, amb la *-e* escapçada per la catalanització; ja Simonet (*Glos. Moz.*) veia en aquest *-maurell* un mot mossàrab.

En els següents hi ha formes semblants amb algunes variacions.

2) Carreró d'En *Maurell*, Castelló de la Plana en el Llibre de Válués de 1468. 3) *Penya Maura*, te. Castell de Guadalest (XXXV, 22). 4) *Barranc de Mauro*, te. Xeresa (XXXII, 198.25). 5) *Carretera dels Mauros*, a la part Sud del te. de València, prop de la Carrera d'En *Corts*, separant la pda. Fabiana de la de la Font d'En *Corts* (J.G.M., 1962).

Poden ser més moderns, i post-antroponímics, els següents: Mas de *Mauro* a Culla, Caseta'l *Mauro* a Torrent, el Xorro *Maura* a Altea; i recordem el cogn. mall. *Maura*: que no té arrels velles, més que a Mallorca, encara que els mallorquins Aguiló i Moll (el mossàrab és tabú!) s'hagin escarrassat per trobar-ne alguns en pobles de la costa N. del Principat, on certament serà immigrant mallorquí.

Beni-Maura figura com un dels llogarets moros del Coll de Rates, ja c. l'a. 1400 en la nòmina dels sarraïns d'allí p.p. Mateu i Llopis *Misc. Fabra*, p.235. SSiv.(p.305) diu que *Maura* era un dels llogarets moriscos desmembrats de Guadalest l'a. 1535; i Lapeyre troba *Maurar* amb 18 focs de moriscos, agre. a Beniardà en el cens de 1563 (p.46), però no figura en els altres censos. Es deu tractar del mateix nom que *Penya Maura*, supra, puix que tots aquests llocs són immediats a Guadalest, però el duplicat *Maura/*